

وزارت امور اقتصادی و دارایی

شماره بخشنامه : 245963-91

تاریخ : ۱۳۹۱/۱۲/۱۵

موضوع	بخشنامه شماره 245963/91 مورخ 1391/12/15 راجع به تشکیل تعاونی سهامی عام
	<p>شماره: ۹۱۲۴۵۹۶۳/ر تاریخ: ۹۱/۱۲/۱۵</p> <p>موضوع: تشکیل تعاونی سهامی عام اداره کل محترم ثبت اسناد و املاک استان سلام علیکم احتراماً با توجه به استعلامهای متعدد در خصوص نحوه تاسیس و تغییرات و تبدیل شرکتهای تعاونی سهامی عام با عنایت به قوانین و مقررات موجود مراحل تاسیس و تغییرات و تبدیل اینگونه شرکتهای به شرح ذیل اعلام می گردد</p> <p>شرکتهای تعاونی سهامی عام و نحوه ثبت آنها الف (تعریف شرکتهای تعاونی سهامی عام و تفاوت آن با شرکتهای سهامی عام موضوع لایحه اصلاحی قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷</p> <p>شرکت تعاونی سهامی عام نوعی شرکت سهامی عام است که با رعایت قانون تجارت و محدودیتهای مذکور در قانون اصلاح مواردی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجرای سیاستهای کلی اصل ۴۴ قانون اساسی تشکیل می گردد. شرکت تعاونی سهامی عام در قانون تجارت و لایحه اصلاحی قانون تجارت پیش بینی نشده است و جزء اقسام مختلفه شرکتهای در قانون تجارت نمیشد مهمترین تفاوتهای اینگونه شرکتهای با شرکتهای سهامی عام موضوع قانون تجارت بشرح زیر است :</p> <p>در شرکتهای مورد بحث رعایت و توجه به موارد زیر ضروری است:</p> <p>۱- حداکثر سهم هر شخص حقیقی ، مستقیم و غیر مستقیم در زمان تاسیس و طول فعالیت نباید از نیم درصد سرمایه شرکت تجاوز کند</p> <p>۲- اشخاص حقوقی سهامدار شرکت تعاونی سهامی عام ، هرگاه خود شرکت تعاونی فراگیر ملی یا تعاونی سهامی عام باشند حداکثر حق مالکیت ده درصد (۱۰) سهام را دارند. سایر اشخاص حقوقی متناسب با مقدار سهامداران مستقیم و غیر مستقیم خود حداکثر حق مالکیت پنج درصد (۵) از سهام را دارند</p> <p>۳. هر یک از اشخاص حقوقی دولتی و مجموع آنها با رعایت مفاد قانون فوق الذکر در مناطق کمتر توسعه یافته تا چهل و نه درصد (۴۹) و در سایر مناطق تالیست درصد (۲۰) فعالیتهای مجاز در این قانون مجاز به مشارکت با تعاونی از منابع داخلی خود هستند موسسات عمومی غیر دولتی نیز هر یک تا بیست درصد (۲۰) و جمعا تا چهل نه درصد (۴۹) مجاز به مشارکت هستند. موسسات عمومی و غیر دولتی نیز هر یک تا بیست درصد (۲۰) و جمعا تا چهل و نه درصد (۴۹) مجاز به مشارکت هستند.</p> <p>در هر حال سهم مجموع بنگاهها و موسسات عمومی غیر دولتی و شرکتهای دولتی مستقیم و غیر مستقیم چه در میزان سهام و چه در سمتهای هیات مدیره نباید از چهل و نه درصد (۴۹) بیشتر گردد.</p> <p>۴- در زمان افزایش سرمایه در صورتی که تمام یا برخی سهامداران از حق تقدم خود استفاده نکردند کارکنان، غیر سهامدار شرکت در خرید این سهام تقدم دارند.</p> <p>۱. مجامع عمومی در تعاونی سهامی عام که تعداد سهامداران آن از پانصد نفر بیشتر باشد با بلوک بندی برگزار خواهد شد هر یک از سهامداران مخیرند از طریق بلوک نماینده انتخاب کنند و یا مستقیماً در مجمع عمومی حضور یابند برای رعایت حقوق سهامداران خرد نحوه بلوک بندی در آئین نامه ای تعیین میشود که مشترکاً توسط وزارت تعاون و وزارت امور اقتصادی و دارایی پیشنهاد و به تصویب هیات وزیران می رسد.</p> <p>۲. کلیه سهام با نام بوده و تملک یا نقل و انتقال آن منوط به ثبت در دفتر سهام شرکت و رعایت سقف مالکیت سهام مقرر در اساسنامه به تشخیص هیات مدیره است که نباید از سقف مقرر در این ماده تجاوز کند هر توافقی بر خلاف حکم این بند باطل و بلا اثر خواهد بود.</p> <p>۳- شرکتهای تعاونی سهامی عام میتوانند به عضویت اتاق های تعاون در آیند</p> <p>ب (نحوه و فرآیند ثبت شرکت تعاونی سهامی عام :</p> <p>۱. مراجعه نماینده، موسسین به وزارت تعاون ، کار و رفاه اجتماعی و دریافت مجوز تشکیل شرکت و ارائه به اداره ثبت شرکتهای و موسسات غیر تجاری پس از ارائه درخواست تشکیل شرکت و مجوز وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، اداره ثبت شرکتهای نسبت به تخصیص نام به اینگونه شرکتهای اقدام مینماید و اصولاً تعیین نام شرکتهای یاد شده تابع قواعد عام است</p>

از جمله عدم تشابه و تکراری بودن آن و رعایت مقررات و دستور العمل مصوب سازمان ثبت اسناد و املاک می باشد اما نکته ای که در این خصوص ذکر آن ضروری است آنست که برای کلیه شرکتهای موضوع قانون تجارت بطور کلی دادن عنوان ملی ممنوع است اما با توجه به تصریح قانون ذکر عنوان ملی در نام شرکتهای تعاونی فراگیر ملی بلامانع است . پس از موافقت اداره تعیین نام ثبت شرکتهای و موسسات غیر تجاری در مورد نام شرکت . لازم است مدارکی که در مواد ۶ الی ۱۱ لایحه اصلاحی قانون تجارت و دستور العمل تشکیل شرکتهای تعاونی سهامی عام مصوب سال ۱۳۸۸ ضروری است به انضمام مجوز وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی و سازمان بورس و اوراق بهادار به اداره کل ثبت شرکتهای و موسسات غیر تجاری ارائه شود.

اداره ثبت شرکتهای پس از بررسی مدارک و انطباق آن با قانون تجارت و ماده ۱۲ قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی و اجرای سیاستهای کلی اصل ۴۴ قانون اساسی مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۱۸ اجازه انتشار اعلامیه پذیره نویسی را به موسسین میدهد. ذکر این نکته ضروری است که در این مرحله مدارک ارائه شده از لحاظ ماهوی و انطباق با قوانین و مقررات به دقت توسط اداره ثبت شرکتهای مورد بررسی قرار میگیرد و چنانچه اساسنامه اظهارنامه و محتویات سایر مدارک ارائه شده منطبق با مقررات نباشد مراتب به موسسین اعلام میگردد تا نسبت به رفع مغایرت اقدام گردد و قبل از اصلاح مغایرت امکان اجازه انتشار اعلامیه پذیره نویسی وجود ندارد. پس از انتشار و آگهی پذیره نویسی و طی تشریفات مربوط ارائه مدارک مورد نیاز بعد از پذیره نویسی از جمله اساسنامه اظهارنامه صورتجلسه مجمع عمومی موسسین و سایر مدارک مندرج در لایحه اصلاحی قانون تجارت جهت ثبت نهایی ارائه می گردد.

پس از کنترل مجدد آگهی تاسیس شرکت تعاونی سهامی عام جهت درج در روزنامه رسمی صادر می شود. نماینده سهامداران با مراجعه به اداره ثبت شرکتهای آگهی تاسیس را جهت انتشار به روزنامه رسمی تحویل خواهد داد و این روزنامه مکلف است طرف مهلت تعیین شده منتشر نماید. لازم به ذکر است که درج در روزنامه رسمی صرفا برای اطلاع اشخاص ثالث و استناد به آن تحت عنوان سند ایجاد و تشکیل شرکت است والا در شرکتهای سهامی عام و می توان گفت در شرکتهای تعاونی سهامی عام شرکت از زمان تشکیل مجامع عمومی موسسین تشکیل شده محسوب می شود و شخصیت حقوقی پیدا می کند

در ضمن در اینجا لازم است به این نکته اشاره شود که در بخشنامه شماره ۹۰/۱۸۹۷۵۱ مورخ ۹۰/۱۰/۱۹ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور شرکتهای تعاونی در مرحله تاسیس و تغییرات است از تشریفات مربوط به اخذ گواهی عدم سوء پیشینه معافند اما مدیران و بازرسان اینگونه شرکتهای لازم است اقرارنامه ای مبنی بر رعایت بند ۴ بخشنامه مذکور ارائه نمایند .

ج) نحوه و فرآیند ثبت تبدیل شرکتهای موجود به شرکتهای تعاونی سهامی عام
آئین نامه اجرایی نحوه تشکیل و نظارت بر شرکتهای تعاونی سهامی عام مصوب ۸۸/۵/۱۷ اجازه داده شده که شرکتهای سهامی یا تعاونی موجود بتوانند در صورت اصلاح اساسنامه خود و با رعایت سایر قوانین و مقررات با مجوز وزارت تعاون به شرکت تعاونی سهامی عام تبدیل گردند. در این خصوص دستورالعملی تحت عنوان دستور العمل تبدیل شرکت تعاونی متعارف به شرکت تعاونی سهام عام از وزارت تعاون سابق صادر شده است.

در خصوص تبدیل شرکت تعاونی به تعاونی سهامی عام میتوان با وحدت ملاک از ماده ۲۷۹ لایحه اصلاحی قانون تجارت رعایت شرایط زیر را ضروری دانست تبدیل شرکت مستلزم برگزاری مجمع عمومی فوق العاده شرکت و اساسنامه و اظهارنامه جدید و ارائه مدارک موضوع ماده ۲۷۹ ل . ا . ق.ت می باشد
در هر حال ثبت تبدیل شرکت مستلزم مجوز از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان بورس و اوراق بهادار است. در صورت ارائه مجوزهای مربوط و انطباق مدارک ارائه شده با قوانین و مقررات نسبت به صدور آگهی تبدیل شرکت و ارائه آن به متقاضی جهت درج در روزنامه رسمی الزامی است.

د) نحوه و فرآیند ثبت تغییرات شرکتهای تعاونی سهامی عام
تغییرات شرکتهای تعاونی سهامی عام ممکن است شامل موارد زیر باشد:

۱) تغییر در مواد اساسنامه - مدیران - بازرسان انحلال شرکت
۲) تغییرات شرکت مستلزم ارائه صورتجلسه مجمع عمومی فوق العاده با ارائه مجوز از وزارت تعاون ، کار و رفاه اجتماعی و سازمان بورس و اوراق بهادار می باشد
پس از ارائه صورتجلسه و مجوزهای فوق مراحل بعدی تغییرات شرکت همانند ثبت تغییرات شرکتهای سهامی عام است.
قوانین و مقررات مربوط :

۱) موارد ۱-۵-۹-۱۲-۳۶ اجرای سیاستهای کلی اصل ۴۴ قانون اساسی
۲) دستور العمل تشکیل شرکتهای تعاونی سهامی عام مصوب دفتر امور تعاونی های نوع جدید معاونت نظارت و توسعه تعاونیها وزارت تعاون مصوب مهرماه ۱۳۸۸

۳) آئین نامه اجرایی مصوب کمیسیون موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی

۴) دستورالعمل تبدیل شرکت تعاونی متعارف به شرکت تعاونی سهامی عام
مرتضی ادب

مدیر کل ثبت شرکتهای و موسسات غیر تجاری